

Sofokles *Antygona*
Karta pracy

..... / 25 .....

Imię i nazwisko	klasa	data	liczba punktów	ocena
-----------------	-------	------	----------------	-------

Przeczytaj tekst *Lament Antygony* i wykonaj polecenia:

ANTYGONA

Patrzcie, o patrzcie, wy, ziemi tej dzieci,
Na mnie, kroczącą w smutne śmierci cienie,
Oglądającą ostatnie promienie
Słońca, co nigdy już mi nie zaświeci,
Bo mnie Hadesa dziś ręka śmiertelną
Do Acherontu¹ błądych wiedzie włości.

[...]

Nieszczęśni moi rodzice!

Klątwą brzemienna dziś do was podążę,
Dziewiczość niosąc wam serca.

O drogi bracie, złowrogie twe śluby
Były początkiem pogromu i zguby;
Tyś – choć zmarły – mój morderca.

[...]

Grobie, ty mej łożnico miłości,
Mieszkanie wieczne, ciemnico sklepią!

Idę do moich, których tylu gości
W pozgonnych domach boska Persefona.

Za wami idę ja, co w życia wiośnie
Zginęłam, prawie nie zaznawszy świata.

A tuszę², że mnie tam przyjmą radośnie,
Ty, ojcze, matko i miła dłoń brata;

Bom tu z miłosną służbą wasze ciała
Własną obmyła, namaściła ręką;

Żem bratnie zwłoki uczciwie grzebała,
Taką mnie darzą podzięką!

Mam u szlachetnych ludzi cześć i chwałę,
Lecz potępienie ze strony Kreona,

Bo on me czyny uznał za zuchwałę.
Ręką więc teraz jego uwięziona,

Ani zaznawszy słodczy wesela,
Ni uczuć matki, ni dziątek pieścizoty,

Schodzę tak sama i bez przyjaciela,
Nieszczęsna, żywa do grobowej groty.

Jakież to bogów złamałam ustawy?

Jakże do bogów podnosić mam modły,

Wołać o pomoc, jeżeli czyn prawy,

Który spełniłam, uznano za podły?

Lecz jeśli z bogów to zrządzenie płynie,

Trzeba mi winnej znieść w ciszy cierpienia.

Jeśli ci błędą, niech sięgnie ich w winie

Każń równa z bogów ramienia!

[...]

Ziemi tebańskiej ojczysty ty grodzie,

I wy, bogowie rodowi,

Oto mnie wiodą w bezzwłocznym pochodzie

Ku samotnemu grobowi.

Patrzcie na księżnę ostatnią z Teb królów,

W ręce siepaczy ujętą,

Ile mąk ona, ile zniosła bólów

Za wierną służbę i świętą.

¹ Acheront – Kraina Zmarłych i rzeka w Hadesie.

² Tuszę – mam nadzieję.

1. Wpisz literę **P** w kratki obok zdań prawdziwych, a literą **F** uzupełnij kratki przy zdaniach fałszywych. (**0-3p.**)

- Antygona nie wie, dokąd i w jakim celu jest prowadzona.
- Bohaterka nazywa swojego brata mordercą.
- Żal Antygony wynika głównie z tego, że nie zdążyła ona jeszcze dobrze poznać życia.
- Bohaterka potępia swoich rodziców za to, że musi ponieść konsekwencje ich postępowania.
- Antygona czuje się winna, dlatego chce się ukryć przed spojrzzeniami ludzi.
- Pocięchą jest dla Antygony fakt, że wkrótce spotka się z bliskimi.
- Bohaterka zaczyna wątpić w słuszność swojej decyzji.

2. Uzupełnij tabelę, wpisując dokończenia zdań zgodne z treścią tekstu (przynajmniej po 2 argumenty). (**0-4p.**)

Antygona nie chce się żegnać ze światem, ponieważ...	Antygona cieszy się z poniesionej ofiary, gdyż...

3. Na podstawie przeczytanego fragmentu zredaguj co najmniej w czterech zdaniach notatkę, w której wyjaśnisz, na czym polegał tragizm losów Antygony. (**0-2 p.**)

.....

.....

.....

.....

.....

4. W wypowiedzi Antygony znajdź po jednym środku stylistycznym (wypisz je) : (**0-2 p.**)

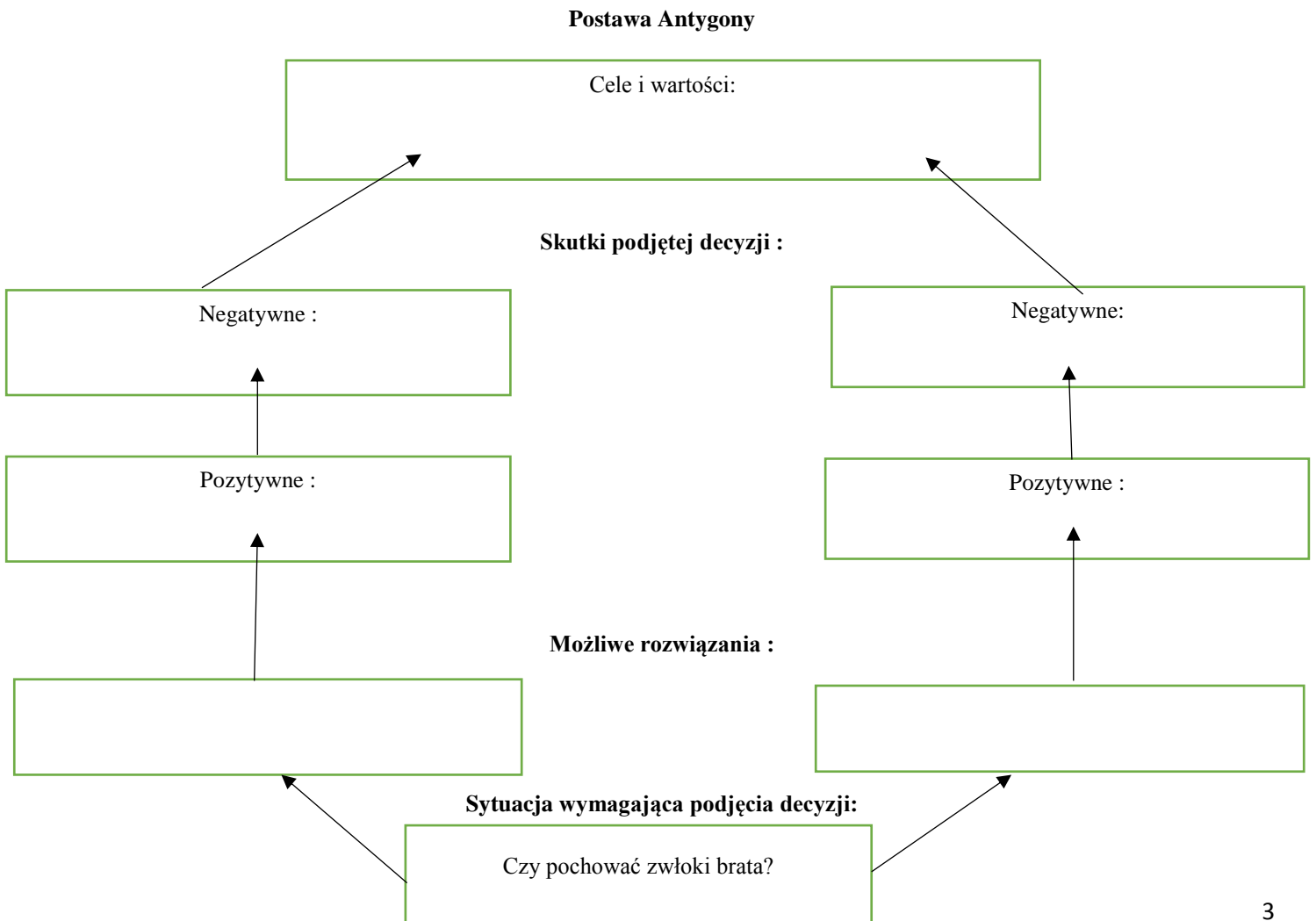
- apostrof: .....
- wykrzyknienie: .....
- pytanie retoryczne: .....
- epitet: .....

5. Antygonę reprezentuje prawa boskie, a Kreon prawa ziemskie – są postaciami kontrastowymi, na ich postawach zbudowany jest konflikt tragiczny. Przedstaw racje (postawy) Antygony i racje (postawy) Kreona (przynajmniej po 5). (0-5 p.)

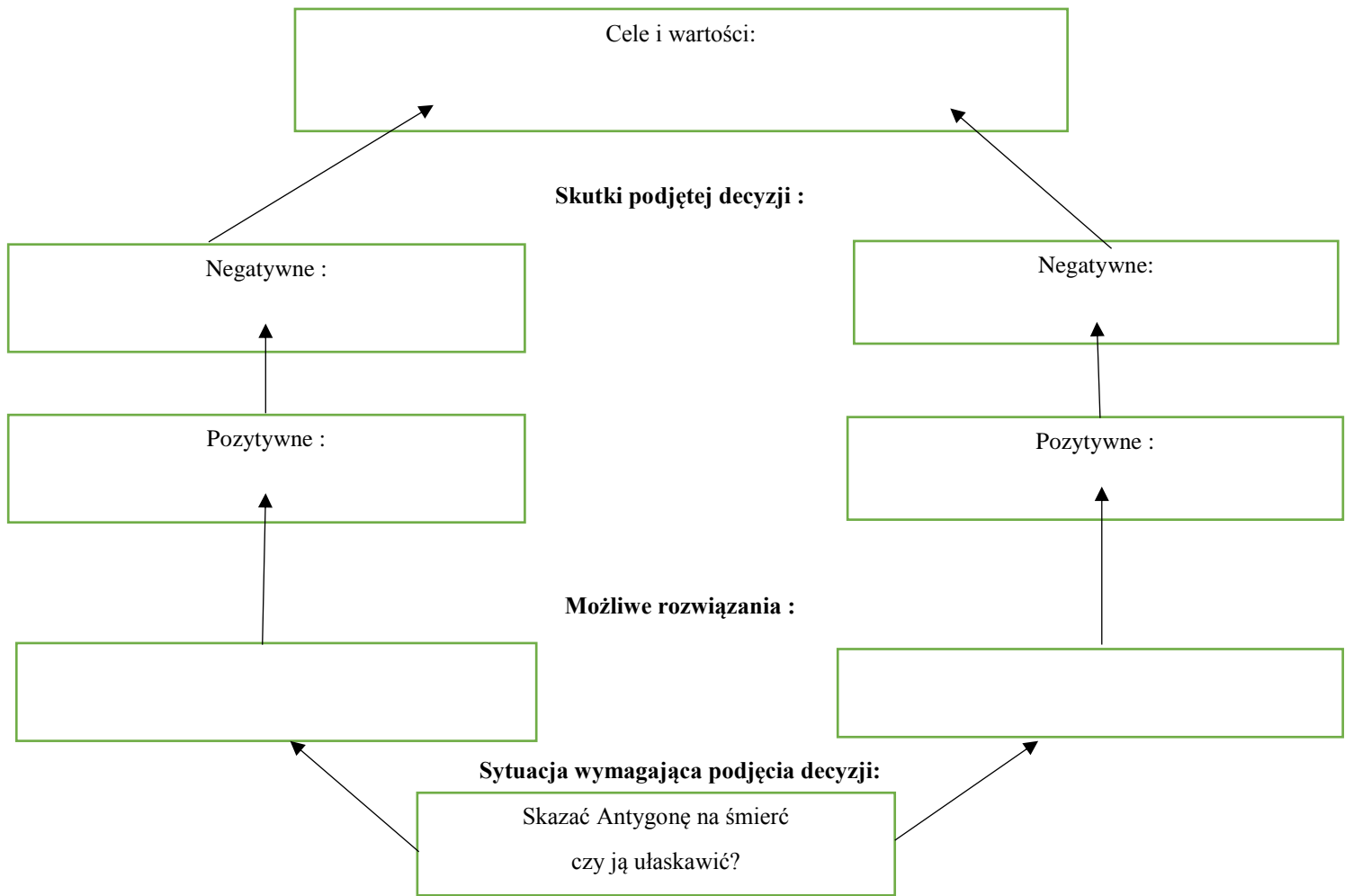
Racje Antygony	Racje Kreona

7. Spróbuj ocenić postawy bohaterów. Z podanych poniżej sformułowań dopasuj i wpisz w drzewka decyzyjne: (0-5 p.)

- Wyższość prawa państwowego nad moralnym, niezłomność i siła charakteru, troska o autorytet władzy.
- Śmierć syna i żony, śmierć krewnej, opinia władcy despotycznego.
- Pochować zwłoki brata.
- Opinia słabego, niepewnego swych decyzji władcy.
- Zastosować się do rozkazu Kreona.
- Zachowanie autorytetu niezłomnego władcy.
- Utrata życia.
- Wierność prawu boskiemu i sobie samej, lojalność wobec brata.
- Ocalenie życia krewnej, syna i żony.
- Skazać Antygonę na śmierć za złamanie rozkazu.
- Wyższość praw boskich nad ludzkimi, miłość do brata, wierność wyznawanym zasadom.
- Zachowanie życia.
- Ułaskawić ją , darować jej życie.
- Wyrzuty sumienia, niewypełnienie moralnego nakazu.

Postawa Kreona

8. Uzupełnij podany tekst związkami frazeologicznymi : (0-4 p.)

podzielić czyjś los, poruszyć niebo i ziemię, kość niezgody, nawarzyć piwa, nabrać wody w usta, mysz się nie prześlizgnie, dojsz po nitce do kłębka, schwytać na gorącym uczynku, stanąć murem, porywać się z motyką na słońce, znajdować się między młotem i kowadłem, dojsz do głosu, ostatnia deska ratunku, hiobowa wieść, rwać sobie włosy z głowy, samotny jak palec, klamka zapadła, rzucać grochem o ścianę, dzielić włos na czworo

..... między Kreonem a Antygoną stał się zakaz pogrzebania zwłok Polinejska.
 (przyczyna sporu)
 Antygonę wiedziała, że .....by uszanować boskie prawa i wyprawić pogrzeb bratu.
 (użyć wszelkich środków)
 Jednocześnie zdawała sobie sprawę, że jej postępek to .....
 (zadanie ponad siły)
 Kreon rozstawił przy zwłokach strażę tak gęsto, że nawet .....
 (nikt się gdzieś nie dostanie, skądś nie wymknie)
 wobec czego Antygonę .....
 (zaskoczyć kogoś w chwili popełniania nagannego czynu)
 Ismena chciała ..... siostry, ale Antygonę stwierdziła, że sama .....
 (zrobić tak jak inni) (narobić sobie kłopotu)
 i teraz musi za to odpowiedzieć. Hajmon próbował nakłonić ojca do zmiany decyzji, ale było to .....
 (daremnie o czymś mówić)
 Zapewnił Kreona, że jeśli Antygonę umrze, wówczas i z nim stanie się coś złego.
 Kreon ....., ale nie zamierzał cofać swojego rozkazu, gdyż .....
 (być w sytuacji, w której każde rozwiązanie jest niekorzystne) (stało się coś, czego nie da się odwołać)
 Hajmon po śmierci ukochanej popełnił samobójstwo. Ta .....zabiła Eurydykę.
 (straszna wiadomość)
 Na nic się wtedy zdało ..... Kreon – niezłomny władca, zwolennik pisanych praw – został .....
 (wyrażać rozpacz, histeryzować) (zupełnie sam)
 z wyrzutami sumienia, zrozpaczony i bezradny.

